



ČESKÁ REPUBLIKA

R O Z S U D E K
J M Ě N E M R E P U B L I K Y

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Renaty Oborilové a soudců JUDr. Jiřího Demla a Mgr. Michaely Zapletalové ve věci péče o nezletilou **K. M.**, nar. xxx, zastoupenou opatrovníkem Městským úřadem ve Vsetíně, dceru matky Mgr. Mileny S., nar. xxx, bytem xxx, zastoupené JUDr. Zdeňkou Pechancovou, advokátkou se sídlem v Luhačovicích, Masarykova 175, a otce Bc. Pavla M., nar. xxx, bytem xxx, adresa pro doručení xxx, **o udělení souhlasu k podání žádosti o změnu příjmení nezletilého dítěte**, k odvolání otce proti rozsudku Okresního soudu ve Vsetíně ze dne 15.1.2013, č.j. 1P 66/2003-405,

t a k t o :

I. Rozsudek okresního soudu se m ě n í tak, že návrh matky na udělení souhlasu k podání žádosti o změnu příjmení u nezletilé K. z „M.“ na „S.“ se z a m í t á .

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení před soudem prvního stupně.

III. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů odvolacího řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Rozsudkem okresního soudu byl matce udělen souhlas k podání žádosti o změnu příjmení nezletilé K. „M.“ na „S.“ a současně bylo rozhodnuto, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Proti tomuto rozsudku podal otec včasné odvolání, jímž se domáhal změny napadeného rozhodnutí ve smyslu zamítnutí matčina návrhu. Obsáhle rozebíral identitu člověka, jakož i to, čím vším je tvořena. Poukazoval na to, že řádně platí výživné, platí i více, někdy nárazově dopředu. Má za to, že soud tím, že zjišťoval stanovisko nezletilé, chyboval, neboť tím dítě zbavil možnosti rodičovské ochrany a zcela nesprávně rozhodnutí odůvodnil přáním dítěte, navíc není jisté, zda dítě vyjadřuje skutečně přání svoje, či přání rodiče, s nímž žije. Od doby, co matka podala návrh na změnu příjmení, ona i její manžel mu brání ve styku s nezletilou, nenechají ho, aby s nezletilou svobodně hovořil, a neumožňují mu styk dle nařízení soudu. Poukazoval na to, že v době řízení o zúžení styku mu OSPOD Vsetín radil obnovit styk s nezletilou až po uzavření případu o změně styku, avšak usnesení o zastavení tohoto řízení z roku 2010 mu nebylo doručeno. Není pravdou, že by na styk rezignoval, má za to, že mu ve styku bylo bráněno, v jednom případě volal i Městskou policii v Kopřivnici, když se pokoušel o realizaci styku ve stanoveném čase 25.5.2012. Matka ho o svém záměru změnit příjmení nezletilé vůbec neinformovala. To, že má nezletilá příjmení po svém otci a že k němu patří, nesmí být předmětem ústrků, ponižování, zesměšňování, vydírání a odmítání a má právo být milováno bez ohledu na své příjmení.

Matka navrhovala potvrzení rozsudku okresního soudu.

Opatrovník, který omluvil svou neúčast u jednání z jiných pracovních povinností, navrhoval, aby soud návrhu matky vyhověl.

Otec, ač byl k jednání na 26.6.2013 řádně a včas předvolán, k jednání se nedostavil, když dne 25.6.2013 požádal o odročení jednání z důvodu, že k okresnímu soudu podal návrh na změnu výchovy nezl. K. s tím, aby tato byla svěřena do jeho péče. Odvolací soud tuto skutečnost nepovažoval za důležitý a včas uplatněný důvod pro odročení jednání, a proto bylo ve věci jednáno a rozhodnuto v souladu s ust. § 101 odst. 3 o.s.ř. bez přítomnosti otce.

Na základě včas podaného odvolání přezkoumal krajský soud rozsudek okresního soudu v celém rozsahu, včetně řízení, které jeho vydání předcházelo (§ 206 a § 212 o.s.ř.) a nakonec dospěl k závěru, že odvolání otce nelze upřít důvodnosti.

Ke skutkovým zjištěním okresního soudu krajský soud zásadnější připomínky nemá, pro stručnost na ně odkazuje.

Doplněním dokazování, konkrétně z účastnického výslechu matky, krajský soud zjistil, že výživné, které má otec platit částkou 1.000,- Kč měsíčně, sice platí, ale velice

nepravidelně, vždy se zpožděním, a pak doplácí několik měsíců najednou, nikoliv však do budoucna, ale za dobu dřívější, v současné době žádný dluh nemá a nemá ani nic předplaceno. Po rozhodnutí okresního soudu byl otec s nezletilou v kontaktu v jednom případě před školou, asi v březnu letošního roku, kdy přišel s nějakými přáteli, a předal jí dárky k vánocům, když před vánocemi přišel za nezletilou společně se svou sestrou, a tato nezl. K. dala tašku s obnošeným oblečením. Pak byl v kontaktu s nezletilou koncem května, kdy za nimi nečekaně přijel do Kopřivnice přede dnem dětí, s nezletilou hovořil a předal jí dárky k MDD. Nezletilá ví o tom, že pan M. je její otec, jako o otci o něm hovoří a ví, že v současné době má dva otce. Nezletilá má dobrý prospěch, k žádnému zhoršení ani v posledním roce nedošlo, bude mít na konci roku vyznamenání. Žádnými psychickými problémy netrpí, pouze od malička má problémy se spaním. Rozdílnost příjmení si začala uvědomovat v době, kdy se narodil její bratr nezl. J. S., neboť v jednom případě se jí kamarádka tehdy posmívala, že to není její bratr, protože se jmenuje jinak, než ona. Musela ji poté přesvědčovat, že to je skutečně její bratr. O změně příjmení hovoří dlouho a velice často, přeje si, aby se jmenovala stejně, jako ostatní členové rodiny, aby bylo patrné, že k této rodině patří. Ze zprávy PhDr. Alexandry Š., klinické psychologky a psychoterapeutky Vsetín, ze dne 12.6.2013 bylo zjištěno, že v její ordinaci se uskutečnila schůzka za přítomnosti matky, otce a Mgr. M. z OSPOD, kdy byl otec informován o tom, že K. má skutečně zájem jmenovat se stejně jako celá její rodina, avšak otec odmítal změnu jména své dcery s tím, že nikdy neuvěří, že je to skutečně zájem jeho dcery, když se domnívá, že dcera z toho nemá rozum a ve svém věku o tomto není schopna rozhodovat. Snažila se otci argumentovat tím, že pro K. změna jména je jakýmsi symbolem, že jejím zázemím je tato nová ucelená rodina, což však otce dostalo do agresivního afektu, kdy bouchal pěstí a křičel na všechny přítomné. Následně se bavila o celé věci s nezl. K., která jí potvrdila, že její přání jmenovat se „S.“ je trvalé a neměnné, když v současné době se všichni jmenují stejně, jen ona má jiné příjmení.

Po opětovném vyhodnocení důkazů provedených soudy obou stupňů, s přihlédnutím ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, včetně toho, co uvedli účastníci, dospívá odvolací soud k jinému právnímu závěru než soud okresní, když podle jeho názoru návrhu matky na udělení souhlasu k podání žádosti o změnu příjmení nezletilé vyhovět nelze.

Ve vztahu k řešené problematice je nutno zdůraznit, že příjmení je součástí práv člověka, změna příjmení nezletilého dítěte znamená značný zásah jak do práv dítěte, tak také do práv rodičů. Jestliže se tedy rodiče o změně příjmení nedohodnou, může soud dát jednomu z nich svolení k podání žádosti o změnu příjmení nezletilého dítěte jen tehdy, jsou-li pro takové opatření závažné důvody. Okresní soud v odůvodnění svého rozhodnutí řádně uvádí okolnosti, jež považuje za důležité a za kterých návrhu matky vyhověl, avšak právě v hodnocení důležitosti těchto okolností se ovšem právní názor odvolacího soudu s názorem soudu okresního zcela rozchází. Souhlas k podání žádosti o změnu příjmení lze dát jen, jsou-li k tomu závažné důvody, ať už na straně dítěte, či na straně otce. Těmi jsou ty, že rodič si neplní své vyživovací povinnosti, nejeví o dítě zájem a ztratil k němu zřejmý citový vztah, což v daném případě dle názoru krajského soudu naplněno nebylo. Otec se totiž s nezletilou pravidelně stýkal do května 2009, pak pokusy o styk vzdal, což bylo vyvoláno řízením o zúžení styku a od roku 2011, byť zcela ojediněle, se opět pokouší o navázání kontaktů s nezletilou, svou vyživovací povinnost, byť velice nepravidelně, si plní, z čehož nelze dovodit, že by otec byl osobou, která ztratila citový vztah ke svému dítěti, a jehož chování by opodstatňovalo zásah soudu do

jeho rodičovských práv. Samotné přání a stanovisko nezletilé, které bylo okresním soudem správně v souladu s ust. § 31 odst. 3 zákona o rodině a § 100 odst. 4 o.s.ř. zjišťováno, není schopno v daném případě závěr o nutnosti zamítnutí návrhu zvrátit. Je totiž nutno vzít v úvahu, že nezletilá je dítětem vyššího školního věku, v brzké době dosáhne 13 let a po celou tuto dobu nese příjmení po svém otci, kterého zná, a sama si důvod rozdílnosti příjmení ve své rodině uvědomuje. Situace, v níž se v souvislosti s příjmením nachází, není v současné době nijak neobvyklá a sama o sobě nemůže nezletilou ohrozit, přičemž žádné psychické problémy nezletilé v současné době tvrzeny ani signalizovány nebyly. V kontextu všech shora uvedených skutečností pak nabývá na významu i délka nynějšího manželství matky, na jehož stabilitu nelze zatím usuzovat.

Ze všech důvodů shora uvedených byl napadený rozsudek okresního soudu dle ust. § 220 odst. 1 písm. a) o.s.ř. změněn tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Podle ust. § 224 odst. 2 o.s.ř. muselo být znovu rozhodnuto o nákladech prvoinstančního řízení, přičemž tento výrok se opírá o ust. § 146 odst. 1 písm. a) o.s.ř., stejně jako výrok o nákladech odvolacího řízení ve spojení s § 224 odst. 1 o.s.ř., když nebyly shledány žádné okolnosti případu, které by přiznání náhrady nákladů řízení některému z účastníků odůvodňovaly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku n e n í dovolání přípustné.

V Ostravě dne 26.6.2013

Za správnost vyhotovení:
Jana Tučnicková

JUDr. Renata Oborilová v.r.
předsedkyně senátu